

Poola

Kuriteo ohvrite õigused kriminaalmenetluses - Poola

Teid käsitatakse **kuriteoohvrina**, kui Teile on tekitatud kahju sellise õigusrikkumise tulemusel, mille eest on kriminaalõiguse kohaselt ette nähtud karistus: näiteks juhul, kui Teile tekitatakse vigastus või kui Teie varale tekitatakse kahju või see varastatakse. Kui olete kuriteoohver, on Teil teatavad õigused nii kriminaalmenetluse ajal kui ka pärast seda. Samuti on Teil õigus saada abi ja toetust ning õigusrikkumise tõttu tekkinud kahju eest hüvitist.

Poolas koosneb kriminaalmenetlus eeluurimisest ja kohtumenetlusest. Eeluurimine toimub enne kohtumenetlust. Selle eesmärk on selgitada välja toime pandud kuriteo faktilised asjaolud ja kuriteo toimepanijad. Politsei ja prokuratuur koguvad tõendeid. Kui kogutud tõendid on piisavad, esitatakse kahtlustatavale süüdistus. Kui tõendeid ei ole piisavalt, siis menetlus lõpetatakse. Kohus tutvub prokuratuuri koostatud süüdistusaktiga.

Kohtumenetluse käigus uurib kohus tõendeid ja otsustab, kas süüdistatav on süüdi. Kui leitakse, et süüdistatav on süüdi, määratakse talle seadusega ette nähtud karistus. Kui teda süüdi ei mõisteta, loobutakse süüdistusest.

Vajaliku teabe leidmiseks klikkige alltoodud linkidel:

- [☞ 1 - Minu õigused, kui olen langenud kuriteo ohvriks](#)
- [☞ 2 - Kuriteost teatamine ja minu õigused uurimisevõi kohtumenetluse ajal](#)
- [☞ 3 - Minu õigused pärast kohtumenetlust](#)
- [☞ 4 - Hüvitis](#)
- [☞ 5 - Minu õigus saada abi ja toetust](#)

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Viimati uuendatud: 20/11/2018

1 - Minu õigused, kui olen langenud kuriteo ohvriks

Millist teavet ma saan ametiasutustelt (nt politseilt, prokuratuurilt) pärast kuriteo toimumist, kuid enne, kui ma sellest teatan?

Ohvrile antakse kirjalikult tema õigusi käsitletavat teavet enne esimest ülekuulamist, mis toimub pärast kuriteost teatamist. Enne seda võib ametiasutus anda ohvrile teavet selliste ohvri õiguste kohta, mis on asjaolusid arvesse võttes kasulikud.

Ma ei ela selles ELi riigis, kus kuritegu toime pandi (ELi ja kolmandate riikide kodanikud). Kuidas on mu õigused kaitstud?

Kolmandate riikide kodanike õigused on kaitstud samamoodi kui ELi kodanike õigused, kui jätta kõrvale teatud sümboolsete õiguste ohvritele ette nähtud riiklik hüvitis, mida makstakse vaid ELi kodanikele.

Kui ma kuriteost teatan, siis millist teavet ma saan?

Ohver saab enne esimest ülekuulamist kirjalikult teavet oma põhiõiguste kohta, sealhulgas teavet, mis käsitleb tema staatust ettevalmistavas menetluses, võimalust paluda võtta teatavad meetmed (nt tunnistajate küsitlemine), õigusesindaja pakutavat abi, sh kohtu määratava esindaja taotlemist, õigust kasutada juhtumi lahendamiseks vahendust, õigust tutvuda toimikuga, õigust menetluse lõpetamise otsus edasi kaevata, võimalust nõuda kostjalt kahju hüvitamist või riigilt hüvitist, juurdepääsu tasuta

õigusabile, olemasolevaid kaitse- ja abimeetmeid, juurdepääsu ohvrite ja kinnipidamisasutusest vabanenud isikute abistamise fondist (*Fundusz Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej*) rahastatavale abile, Euroopa lähenemiskeelu väljastamise võimalust, ohvritele tuge pakkuvaid organisatsioone ja menetlusega seotud kulude hüvitamist.

Kas mul on õigus tasuta suulise või kirjaliku tõlke teenustele (kui ma suhtlen politsei või muude ametiasutustega või uurimise või kohtumenetluse ajal)?

Menetlustes, kus osaleb kannatanu, kes ei räägi poola keelt, on abiks tõlkija. Kannatanule saadetakse ja kannatanult saabuvad kirjad tõlgitakse. Kannatanul ei tule kanda tõlkimise kulusid.

Kuidas ametiasutused tagavad, et mina saan aru ja et minust saadakse aru (kui ma olen laps, kui mul on puue)?

Kuriteoohvril last esindab tema vanem või hooldaja. Abi vajava isiku (nt eaka) õigusi võib teostada isik, kes tema eest hoolitseb. Vanem või eestkostja peab seisma hea selle eest, et tema hoole all olev ohver osaleb menetluses nõutud viisil, ja kui vanem või eestkostja kahtleb, kas tema hoolealune ikka mõistab menetluse olulisust, võib ta teavitada sellest juhtumit menetlevat ametiasutust.

Ohvriabiteenused

Kes osutavad ohvriabiteenuseid?

Poolas on kuriteoohvrite ja nende lähedaste abistamiseks ettenähtud rahalised vahendid koondatud ohvrite ja kinnipidamisasutusest vabanenud isikute abistamise fondi. Fondi haldab justiitsminister, kes annab toetust konkursi korras välja valitud, ohvrite abistamisele spetsialiseerunud vabahendustele. Fondi rahastatav abi hõlmab õigus-, psühholoogilist ja materiaalselt abi.

Kas politsei suunab mu automaatselt ohvriabiteenuste osutaja juurde?

Menetlust teostav ametiasutus peab teavitama ohvrit enne esimest ülekuulamist sellest, et ohvril on võimalik saada ohvrite ja kinnipidamisasutusest vabanenud isikute abistamise fondist rahastatavat abi.

Kuidas kaitstakse mu eraelu puutumatus?

Ohvri elu- ja töökohaandmed ei ole kurjategijale kättesaadavad.

Tunnistajate puhul võib prokurör või kohus eriti tõsise juhtumi korral üldjuhul otsustada mitte avalikustada tunnistaja isikuandmeid ja muid asjaolusid, mis võimaldavad kindlaks teha tunnistaja isiku. See on võimalik juhul, kui esineb põhjendatud kahtlus, et asjaomase isiku või tema lähedase elu, tervis, vabadus või oluline osa tema varast on ohus.

Kas ma pean kuriteost teatama enne, kui ma saan kasutada ohvriabiteenuseid?

Juurdepääs ohvriabile ei sõltu kuriteost teatamisest. Isik, kes soovib saada abi, peab lihtsalt tõendama, et tema suhtes on toime pandud kuritegu.

Isikukaitse juhul, kui ma olen ohus

Millist liiki kaitset on võimalik saada?

Ohvril ja ohvri lähedasel, kelle elu või tervis on ohus, on õigus

- kaitsele menetluse ajal;
- füüsilisele kaitsele;
- abile ümberasumisel.

Kes mulle kaitset pakub?

Kaitset pakub asjaomase vojevoodkonna politseiülem.

Kas keegi annab mu juhtumile hinnangu, et selgitada välja, kas kurjategija võib mind ka edaspidi ohustada?

Vajadust pakkuda kaitset ja abi ning vajadust nende pakkumisega jätkata hindab asjaomase vojevoodkonna politseiülem.

Kas keegi annab minu juhtumile hinnangu, et selgitada välja, kas kriminaalõigussüsteem võib põhjustada mulle täiendavat kahju (uurimise ja kohtumenetluse ajal)?

Menetluse eest vastutav ametiasutus peab teostama ohvriga seotud menetluse viisil, mis ei too kaasa kahjulikke tagajärgi. Asjaomane asutus peaks alati reageerima olukorras, mille puhul ohvrit ei kohelda nõuetekohase aupaklikkusega või ohver ei tunne end turvaliselt.

Vägistamisjuhtumite ja muude sarnaste juhtumite puhul küsitletakse ohvrit eraldi ruumis, ilma et õigusrikkuja kohal viibiks.

Kohtuistungil käigus võib kohtu eesistuja anda kostjale korralduse ajaks, mil ohver annab ütlusi, kohtusaalist lahkuda.

Millist kaitset pakutakse väga haavatavatele ohvritele?

Kui ohver vajab abi – näiteks sellepärast, et ta ei saa oma vanuse või terviseprobleemide tõttu kohtumenetluses aktiivselt osaleda –, võib tema õigusi kasutada isik, kes tema eest hoolitseb.

Ma olen alaealine. Kas mul on eriõigused?

Alaealise ohvri õigusi teostab ohvri seaduslik esindaja või isik, kes ohvri eest hoolitseb. Kui kuriteo on toime pannud lapsevanem, esindab alaealist kohtumenetluses kohtu määratud eestkostja.

Mu pereliige suri kuriteo tagajärjel. Millised on mu õigused?

Kui ohver sureb, võib ohvri asemel osaleda menetluses ohvri lähedane. Sellisel juhul on lähedastel kõik ohvri õigused.

Mu pereliige langes kuriteo ohvriks. Millised on mu õigused?

Ohvri lähedastel on õigus saada ohvrite ja kinnipidamisasutusest vabanenud isikute abistamise fondist rahastatavat õigus-, psühholoogilist ja materiaalselt abi. Kõige tõsisemate juhtumite puhul, kus on ohus lähedase elu või tervis, võidakse pakkuda lähedasele kaitset ja abi (kaitse menetluse ajal, füüsiline kaitse, abi ümberasumisel).

Kas mul on võimalik kasutada vahendust? Millistel tingimustel? Kas vahenduse ajal tagatakse minu turvalisus?

Otsuse kasutada juhtumi puhul vahendust võib teha ettevalmistavas etapis või kohtumenetluse ajal ohvri ja kostja nõusolekul. Vahendusmenetlust teostab vahendaja erapooletul ja konfidentsiaalsel viisil. Vahenduse käigus võib ohver esitada oma seisukoha, st öelda, mida ta õigusrikkujalt ootab. Vahendus ei lõpeta kriminaalmenetlust, kuid nii prokurör kui ka kohus võtavad selle tulemust arvesse.

Kust ma leian õigusaktid, milles on sätestatud minu õigused?

Kuriteoohvrite õigusi reguleerivad sätted leiab kriminaalmenetluse seadustikust (*Kodeks postępowania karnego*), kriminaalseadustikust (*Kodeks karny*), kriminaalõiguslike täitemeetmete seadustikust (*Kodeks karny wykonawczy*), 7. juuli 2005. aasta seadusest hüvitise kohta, mida riik maksab teatud kuritegude ohvritele (*ustawa z dnia 7 lipca 2005 r. o państwowej kompensacie przysługującej ofiarom niektórych czynów zabronionych*, konsolideeritud tekst, Poola 2016. aasta ametlik väljaanne, punkt 325), 28. novembri 2014. aasta seadusest ohvrite ja tunnistajate kaitse ja toetamise kohta (*ustawa z dnia 28 listopada 2014 r. o ochronie i pomocy dla pokrzywdzonego i świadka*, Poola 2015. aasta ametlik väljaanne, punkt 21), 29. septembri 2015. aasta seadusest ohvrite ja kinnipidamisasutusest vabanenud isikute abistamise fondi kohta (*rozporządzenie z dnia 29 września 2015 r. w sprawie Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej*, Poola 2015. aasta ametlik väljaanne, punkt 1544) ning 17. juuni 2004. aasta seadusest kaebuste kohta, mis on esitatud seoses asjaoluga, et on rikutud poole õigust sellele, et tema juhtumit käsitletakse prokuröri teostatavas või prokuröri järelevalve all toimivas ettevalmistavas menetluses ja kohtumenetluses tarbetu viivitusega (*ustawa z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki*, konsolideeritud tekst, Poola 2016. aasta ametlik väljaanne, punkt 1259, muudetud kujul).

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastada tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Viimati uuendatud: 20/11/2018

2 - Kuriteost teatamine ja minu õigused uurimisevõi kohtumenetluse ajal

Kuidas ma pean kuriteost teatama?

Kuriteost teatatakse kirjalikult või suuliselt prokuratuuris või politseijaoskonnas. Kirjaliku kuriteoteate võib üle anda isiklikult või saata postiga (või elektronpostiga).

Kuidas ma oma juhtumi kohta teavet saan?

Isikut, kes on teatanud kuriteost, tuleks kuue nädala jooksul teavitada eeluurimise alustamisest. Kui asjaomane isik ei ole sellist teadet saanud, võib ta esitada vanemprokurörile kaebuse.

Kas mul on õigus õigusabile (uurimise või kohtumenetluse ajal)? Millistel tingimustel?

Eeluurimismenetluse ja kohtumenetluse ajal võib kannatanut abistada kutseline esindaja – advokaat või õigusnõustaja. Kannatanu võib määrata oma esindaja ise või kui tema rahaline olukord ei võimalda tal seda teha, võib ta taotleda kohtu määratavat esindajat. Selleks peaks kannatanu saatma kohtule või prokurörile kirja, milles ta tõendab, et ta ei ole võimeline esindaja tasu ise maksma.

Kas mul on õigus nõuda kulude hüvitamist (uurimises või kohtumenetluses osalemise eest)? Millistel tingimustel?

Kui kannatanu on osalenud menetluses vaid tunnistajana, on tal õigus reisi-, majutus- ja elamiskulude ning saamata jäänud tulu hüvitamisele.

Kui ohver on tegutsenud kõrval- või erasüüdistajana, on tal õigus mõistlike kulude, sealhulgas esindaja määramisega seotud kulude hüvitamisele.

Kulude hüvitamiseks tuleb esitada taotlus ja võimaluse korral kantud kulud tõendavad dokumendid.

Kas ma võin edasi kaevata, kui juhtum uurimine lõpetatakse enne kohtusse jõudmist?

Kannatanu võib edasi kaevata otsuse jätta eeluurimismenetlus algatamata ja otsuse eeluurimine lõpetada. Teave selle kohta, kuidas seda teha, on esitatud asjaomasel otsuses.

Kas ma võin osaleda kohtumenetluses?

Kannatanu osaleb eeluurimismenetluses menetlusosalisena, ilma et ta peaks esitama eraldi avaldust.

Süüdistusmenetluses võib kannatanu tegutseda menetlusosalisena (kõrvalsüüdistajana), kui ta esitab avalduse oma kavatsuse kohta seda teha.

Erasüüdistusmenetluses on kannatanu menetlusosaline erasüüdistajana.

Milline on minu ametlik roll õigussüsteemis? Kas ma olen või kas ma saan valida, et ma olen: ohver, tunnistaja, tsiviilhageja või erasüüdistaja?

Kannatanu on isik, keda on kuriteoga kahjustatud.

Kannatanu on tulenevalt seadusest eeluurimismenetluse osaline.

Süüdistusmenetluses võib kannatanu tegutseda menetlusosalisena siis, kui ta seda soovib, olles sellisel juhul kõrvalsüüdistaja.

Erasüüdistusmenetluses tegutseb kannatanu erasüüdistajana.

Olenemata sellest, kas kannatanu tegutseb menetlusosalisena, kuulatakse ta peaaegu alati üle tunnistajana.

Praegu ei ole kannatanul võimalik kriminaalmenetluses olla tsiviilhageja.

Millised on minu õigused ja kohustused seoses minu rolliga?

Isegi kui kannatanu ei tegutse kohtus menetlusosalisena, võib ta osaleda kohtumenetluses, kui see on oluline tema huvide kaitsmiseks. Kannatanu võib osaleda istungil, kus käsitletakse menetluse tingimuslikku lõpetamist, süüdimõistmist ilma kohtuliku aruteluta või menetluse lõpetamist põhjusel, et süüdistatav on süüdimatu, või kaitsemeetmete kohaldamist samal põhjusel. Kohtumenetluse ajal võib kannatanu esitada vastuväiteid, kui süüdistatav taotleb enda süüdimõistmist ilma tõendeid kogumata, ning võib taotleda, et süüdistatavalt nõutaks kahju heastamist või hüvitise maksmist.

Kriminaalmenetluse tingimusliku lõpetamise korral võib kannatanu taotleda menetluse jätkamist.

Kannatanu, kes on otsustanud tegutseda kohtus menetlusosalisena, võib võtta teatavaid menetluslikke meetmeid: taotleda tõendite kogumist, esitada tunnistajatele ja ekspertidele küsimusi, tutvustada oma seisukohta, nt öelda, millist otsust ta kohtult ootab. Kannatanu võib kohtuotsuse edasi kaevata.

Kannatanu, kes on kutsutud kohtusse tunnistajana, peab kohtusse kohale ilmuma ja ütlusi andma. Mõjuva põhjusega ilmumata jätmine on karistatav.

Kas ma võin kohtumenetluse ajal teha avalduse või anda tunnistusi? Millistel tingimustel?

Kannatanu võib taotleda tõendite kogumist, kui ta tegutseb kõrval- või erasüüdistajana.

Millist teavet mulle antakse kohtumenetluse ajal?

Enne esimest kohtuistungit teavitatakse kannatanut kirjalikult tema eeluurimismenetluse osalise staatusest ja tema õigustest selles olukorras.

Kannatanut teavitatakse kirjalikult kohtule esitatud süüdistusaktist ning talle teatatakse nende istungite kuupäevad ja koht, kus tal on lubatud osaleda.

Kui kohus mõistab välja kahjuhüvitise, esitab ta kannatanule selle otsuse koopia.

Kas mul on võimalik tutvuda menetlustoimikuga?

Eeluurimismenetluse ajal võib kannatanu tutvuda toimikuga menetlust teostava ametiasutuse nõusolekul.

Kohtumenetluse ajal võib kannatanu tutvuda toimikuga, kui ta tegutseb era- või kõrvalsüüdistajana. Kui kannatanu ei tegutse neis rollides, tehakse toimik talle kättesaadavaks kohtu esimehe nõusolekul.

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Viimati uuendatud: 20/11/2018

3 - Minu õigused pärast kohtumenetlust

Kas mul on õigus otsus edasi kaevata?

Kannatanu võib riikliku süüdistusmenetluse raames tehtud otsuse edasi kaevata, kui ta on tegutsenud kõrvalsüüdistajana.

Kui süüdistatava suhtes algatatud kriminaalmenetlus katkestatakse tingimuslikult ja kohus teeb otsuse, võib kannatanu otsuse edasi kaevata, isegi kui ta ei tegutsenud kõrvalsüüdistajana.

Kannatanu võib erasüüdistusmenetluse raames tehtud kohtuotsuse edasi kaevata, sest sellisel juhul on ta tegutsenud süüdistajana.

Millised on minu õigused pärast süüdimõistmist?

Kui süüdimõistetult nõutakse kahju heastamist, annab kohus kannatanule vastava otsuse koopia. Kui süüdimõistetut, keda karistatakse tingimisi vangistusega, kahju ei heasta, võib kannatanu taotleda karistuse täitmisele pööramist.

Kui süüdistatu suhtes algatatud kriminaalmenetlus on tingimuslikult katkestatud, on kannatanul õigus osaleda istungil, kus käsitletakse menetluse jätkamist.

Kas mul on pärast kohtumenetlust õigus abile või kaitsele? Kui kaua?

Pärast menetluse lõpuleviimist on kannatanul õigus kaitsele ja toele, kui tema enda või tema lähedase elu või tervis on ohus. Kaitset ja tuge pakutakse seni, kuni oht püsib.

Millist teavet mulle antakse, kui kurjategija mõistetakse süüdi?

Kohus annab kannatanule kohtuotsuses sisalduvat teavet: milline karistus süüdlasele mõisteti, milline on karistuse kestus ja kas tegemist on tingimisi karistusega ning millised kohustused, sealhulgas kahju heastamine, süüdimõistetule kehtestati.

Kas mulle teatatakse, kui kurjategija vanglast vabaneb (sealhulgas ennetähtaegselt või tingimisi) või põgeneb?

Kannatanu võib paluda, et talle teatatakse, kui süüdimõistetud vanglast vabaneb. Sellisel juhul antakse kannatanule teada, kui süüdimõistetud vabaneb vanglast pärast karistuse kandmist, kui süüdimõistetud lubatakse kanda karistust elektroonilise valve all, kui süüdimõistetud põgeneb vanglast või kui ta vabastatakse vanglast tingimisi või ajutiselt.

Kas mind kaasatakse (tingimisi) vabastamist käsitleva otsuse tegemisse? Kas mul on näiteks õigus teha avaldus või esitada kaebus?

Kannatanu ei osale istungil, kus käsitletakse süüdimõistetud tingimisi vabastamist, ja ta ei saa seal tehtud otsust edasi kaevata.

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Viimati uuendatud: 20/11/2018

4 - Hüvitis

Kuidas nõuda kurjategijalt kahju hüvitamist? (nt kohtuasi, tsiviilnõue, tsiviilhagi kriminaalmenetluses)

Kuriteoohver saab nõuda kurjategijalt kahju hüvitamist järgmistel viisidel.

1. Kannatanu võib esitada tsiviilkohtule teo toimepanija vastu hagi. Tsiviilmenetluse toimumiseks tuleb tasuda kohtulõiv. Tsiviilmenetlust võib alustada olenemata sellest, kas kohtule on esitatud süüdistusakt, kuid menetluse võib peatada kuni kriminaalmenetluses lõpliku otsuse tegemiseni. Kui kannatanu hagi on edukas, alustab täitevasutus – kohtutäitur (*komornik*) – täitetoimingutega.
2. Kriminaalmenetluse käigus võib kannatanu taotleda, et süüdistava suhtes rakendataks hüvitamisemeedet (*środek kompensacyjny*) – et süüdistatavalt nõutaks kahju heastamist või hüvitise maksmist. Alternatiivina võib kohus mõista välja kahjuhüvitise (*nawiązka*). Kannatanu taotlus rahuldatakse vaid juhul, kui süüdistatav mõistetakse süüdi.
3. Kui süüdistatav mõistetakse süüdi ja teda karistatakse tingimisi vangistusega, võib kohus nõuda talt kuriteoga tekitatud kahju heastamist.
4. Kui menetlus peatatakse tingimuslikult, peab kohus nõudma teo toimepanijalt kahju tervikuna või osalist heastamist.

Kohus andis kurjategijale korralduse hüvitada mulle kahju / maksta hüvitist. Kuidas ma saan tagada, et kurjategija järgib seda korraldust?

1. Kui kohus nõuab õigusrikkujalt kahju heastamist ja õigusrikkuja seda vabatahtlikult ei tee, võib kannatanu kasutada kohtutäituri kaudu sundtäitmist.
2. Kui kohus on karistanud õigusrikkujat tingimisi vangistusega või kui õigusrikkuja suhtes algatatud menetlus on tingimuslikult peatatud ja ta ei heasta tekitatud kahju, võib võtta meetmeid, et pöörata karistus täitmisele või jätkata menetlust. Need meetmed, eelkõige reaalse vangistuse oht, enamasti motiveerivad õigusrikkujaid, nii et nad leiavad isegi juhul, kui täitemeede ei ole tõhus, kuidagi vahendid, millega rahuldada kannatanu nõuet. Taoliste meetmete võtmiseks piisab, kui kannatanu teavitab kohut või kriminaalhooldusametnikku (*kurator sądowy*) sellest, et õigusrikkuja ei ole oma kohustust täitnud.

Kas riik võib teha mulle ettemakse, juhul kui kurjategija korraldust ei järgi? Millistel tingimustel?

Kui kurjategija jätab kahju heastamata, ei saa kannatanu nõuda riigilt ettemakse tegemist.

Kannatanu võib saada ohvrite ja kinnipidamisasutusest vabanenud isikute abistamise fondi rahastatavat erakorralist abi, mida annavad kuriteoohvrite abistamisele spetsialiseerunud organisatsioonid.

Kas mul on õigus saada riigilt hüvitist?

Kõige raskemate kuritegude ohvritel ja nende lähedastel on õigus saada riigikassast makstavat erihüvitist. See õigus on Poolas või mõnes teises ELi liikmesriigis elavatel isikutel, kes on saanud süüteo tõttu tõsise vigastuse või enam kui seitse päeva püsiva tervisekahjustuse, ning süüteo tõttu surnud isikute lähedastel.

Kas mul on õigus saada hüvitist, juhul kui kurjategijat ei mõisteta süüdi?

Teil on õigus saada hüvitist ka siis, kui süüdistatavat ei mõisteta süüdi.

Kas mul on õigus erakorralisele maksele, kui ma ootan otsust oma hüvitisnõude kohta?

Kannatanu, kellel on õigus hüvitisele, võib saada tagatise, st talle tehakse enne juhtumi lõpetamist ühekordne makse. Seda summat võib kasutada osaliselt selleks, et katta ravi-, tervenemis- või matusekulud.

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Viimati uuendatud: 20/11/2018

5 - Minu õigus saada abi ja toetust

Kellega ma pean abi ja toetuse saamiseks ühendust võtma, kui ma olen kuriteoohver?

Kuriteoohvrid ja nende lähedasi aitavad vabauhendused, kes saavad selleks toetust ohvrite ja kinnipidamisasutusest vabanenud isikute abistamise fondist. Need toetused määrab justiitsminister.

Ohvrit teavitatakse selle abi olemasolust enne esimest ülekuulamist.

Loetelu kõikidest organisatsioonidest, kes on saanud ohvrite ja nende lähedaste abistamiseks toetust, ning teavet (poola keeles) selle kohta, mida see abi sisaldab, leiab justiitsministeeriumi veebisaidilt <https://www.ms.gov.pl/pl/dzialalnosc/pokrzywdzeni-przestepstwem/pomoc-osobom-pokrzywdzonym-przestepstwem-oraz-osobom-im-najblizszym---lista-podmiotow-i-organizacji/> rubriigist „Działalność/Pomoc pokrzywdzonym/Pomoc pokrzywdzonym przestępstwem oraz osobom im najbliższym – lista podmiotów i organizacji“.

Ohvriabitelefoni

Praegu ei ole Poolas riigiülest ohvriabi valvetelefoni. Olemas on siiski abitelefoni koduvägivalla ohvritele.

Kas ohvriabi on tasuta?

Ohvriabi pakutakse tasuta.

Millist abi võin ma saada riiklikelt ametiasutustelt?

Ametiasutused annavad ohvritele teavet selle kohta, kust saab abi. Teatavatel kannatanute kategooriatel on tulenevalt vanusest ja rahalisest olukorrast õigus saada tasuta õigusabi. Kuriteoohvritel on üldnormide alusel õigus arstiabile.

Millist abi võin ma saada valitsusvälistelt organisatsioonidelt?

Vabauhendused, keda rahastab ohvrite ja kinnipidamisasutusest vabanenud isikute abistamise fond, pakuvad ohvritele õigus-, psühholoogilist ja finantsabi, näiteks jagavad nad toidutalonge või aitavad kanda kulud, mis on seotud toiduga, riietuse ja jalanõudega, puhastus- ja hügieenitoodetega, ajutise majutuse või peavarjuga, hariduse ja koolitusega, korteri või maja kohandamisega vastavalt kannatanu vajadustele ning reisimisega.

Veel üks toetamise viis on tõlgi, sealhulgas viipekeele tõlgi teenuste rahastamine.

Arstiabi hõlmab kuriteo tõttu tekkinud tervisekahjustuse ravimiseks vajalike tervishoiusteenuste, ravimite ja meditsiiniseadmetega seotud kulusid.

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Viimati uuendatud: 20/11/2018